

Số: /SGD&ĐT-MN&TH

Hòa Bình, ngày

tháng 10 năm 2023

KẾ HOẠCH

Thực hiện Chương trình thư viện thân thiện trường tiểu học giai đoạn 2023-2026 do Tổ chức Room to Read viện trợ

Căn cứ Thông tư số 16/2022/TT-BGDĐT ngày 22/11/2022 của Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành Quy định tiêu chuẩn thư viện cơ sở giáo dục mầm non và phổ thông; Công văn số 430/BGDĐT-GDTH ngày 30/01/2019 của Bộ GD&ĐT về việc hướng dẫn triển khai thư viện thân thiện trường tiểu học; Quyết định số 1379/QĐ-UBND ngày 02/8/2023 của Ủy ban nhân dân tỉnh phê duyệt Dự án “Chương trình thư viện thân thiện trường tiểu học giai đoạn 2023-2026 tại tỉnh Hòa Bình” do tổ chức Room to Read viện trợ; Công văn số 73/RtR-SL ngày 02/6/2023 của Tổ chức Room to Read về việc triển khai Chương trình dự án thư viện thân thiện Room to Read tại tỉnh Hòa Bình giai đoạn 2023-2026;

Sở Giáo dục và Đào tạo xây dựng Kế hoạch thực hiện chương trình thư viện thân thiện trường tiểu học giai đoạn 2023-2026, cụ thể như sau:

I. Mục đích, yêu cầu

Đẩy mạnh xây dựng văn hóa học đường, phát triển văn hóa đọc trong nhà trường, gắn với xây dựng xã hội học tập và học tập suốt đời, trong đó tập trung nâng cao tinh thần tự đọc, tự học, phát triển kỹ năng đọc, tiếp cận, tra cứu và xử lý thông tin cho học sinh, đồng thời đưa hoạt động này thành nội dung của tiết học chính khóa phù hợp với từng vùng, từng trường, điểm trường.

Phát triển thư viện 6 trường dự án trên địa bàn huyện Cao Phong và thành phố Hòa Bình theo đúng cam kết với tổ chức Room to Room tại Việt Nam, phát triển văn hóa đọc tại đơn vị trường học trên địa bàn tỉnh và trong cộng đồng với nhiều hình thức phong phú, thiết thực, hiệu quả, lồng ghép với các chương trình, kế hoạch đang triển khai tại đơn vị gắn với các mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp phát triển thư viện đạt chuẩn, trường chuẩn quốc gia.

Nhân rộng theo mô hình thư viện của RtR đối với các trường có đủ điều kiện trên địa bàn toàn tỉnh. Thiết lập, vận hành và khai thác hiệu quả thư viện nhà trường gắn với các môn học và hoạt động giáo dục đóng góp vào sự phát triển của hệ thống thư viện thân thiện trường tiểu học trên địa bàn tỉnh. Xây dựng và phát triển phong trào đọc sách trong trường học, cộng đồng, góp phần xây dựng văn hóa đọc ở địa phương, thu hút đông đảo các tầng lớp nhân dân tham gia.

Tăng cường công tác phối hợp giữa ngành GD&ĐT tỉnh Hòa Bình với các tổ chức trong nước và ngoài nước nhằm huy động nguồn lực hỗ trợ phát triển thư viện trường tiểu học đáp ứng nhu cầu của học sinh và định hướng phát triển đối với cấp tiểu học.

Phát huy hiệu quả giá trị các nguồn lực được đầu tư, hỗ trợ của tổ chức Room to Read đối với giáo dục tiểu học; tạo bước chuyển biến rõ rệt, thực chất trong thu hút, sử dụng và quản lý các nguồn lực nhằm nâng cao chất lượng giáo dục, đáp ứng yêu cầu đổi mới.

Xác định được lộ trình, đề xuất giải pháp và nhiệm vụ các bên liên quan trong quá trình triển khai các hoạt động thư viện trường dự án và trường nhân rộng trong giai đoạn 2023-2026 nhằm đạt được các mục tiêu giáo dục đã đề ra.

II. Nhiệm vụ và giải pháp

1. Nhiệm vụ

Thiết lập mạng lưới thư viện thân thiện trường tiểu học, tạo được sự thay đổi cơ bản về cơ sở vật chất của thư viện trường học tại các trường tham gia dự án, nhân rộng, bao gồm: Nâng cấp, bố trí thiết bị, sắp xếp, trang trí phòng thư viện để thực hiện hoạt động đọc sách và các hoạt động hỗ trợ học tập.

Tập huấn, bồi dưỡng nâng cao năng lực, trình độ của cán bộ thư viện đáp ứng yêu cầu đổi mới công tác tổ chức các hoạt động và quản lý thư viện góp phần đổi mới hoạt động dạy học của nhà trường.

Tăng cường tổ chức kết nối giữa các thư viện, cơ sở giáo dục và các cơ quan liên quan để huy động sự tham gia của nhà trường, gia đình vào việc hình thành và duy trì thói quen đọc, nâng cao kỹ năng đọc và năng lực tiếp cận, xử lý thông tin cho thiếu nhi.

Chỉ đạo xây dựng, phát triển mô hình, liên kết các loại thư viện, không gian đọc, phòng đọc trên địa bàn phù hợp với đối tượng học sinh.

Xây dựng thư viện thân thiện lấy học sinh làm trung tâm cho mọi hoạt động nhằm đáp ứng Quyền trẻ em, đặc biệt là quyền tiếp cận thông tin, quyền được hưởng một nền giáo dục có chất lượng và tôn vinh văn hóa địa phương.

Xây dựng được môi trường thư viện trường học thân thiện thành một không gian mở để thuận tiện cho học sinh tiếp cận với sách, xây dựng thói quen đọc sách và tích cực tham gia các hoạt động của thư viện.

Hỗ trợ việc dạy và học tích cực, góp phần nâng cao chất lượng học tập của học sinh. Phát triển mối quan hệ thân ái, cởi mở, tích cực giữa thủ thư và học sinh, giáo viên và học sinh, giáo viên và giáo viên, thủ thư và giáo viên.

Tăng cường sự tham gia của các cấp lãnh đạo, giáo viên, cha mẹ học sinh và cộng đồng xã hội trong việc phát triển văn hoá đọc.

2. Giải pháp thực hiện

2.1. *Đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền*

Tăng cường tuyên truyền các văn bản hướng dẫn, định hướng xây dựng thư viện thân thiện đến các cấp, các ngành, các lực lượng xã hội, nhất là những huyện, xã được thụ hưởng dự án.

Đẩy mạnh tuyên truyền nâng cao nhận thức, vai trò, trách nhiệm đến các cấp quản lý, giáo viên, cán bộ thư viện, cha mẹ học sinh và cộng đồng về mục tiêu, ý nghĩa của việc xây dựng văn hóa đọc thông qua việc hình thành thói quen đọc sách cho học sinh tiểu học góp phần nâng cao hiệu quả, chất lượng học sinh thông qua việc tổ chức hoạt động đọc, tạo cơ hội học tập cho học sinh.

2.2. *Kiểm toàn mạng lưới thư viện trường học*

Rà soát, đánh giá thực trạng các thư viện trường học; tu bổ hoặc xây mới các thư viện trường học nhằm đáp ứng yêu cầu đọc sách của học sinh.

Chỉ đạo tận dụng không gian trong và ngoài lớp học mở rộng, bố trí không gian đọc sách cho học sinh linh hoạt, thoải mái, gần gũi và bổ sung thường xuyên các đầu sách cho thư viện, đáp ứng nhu cầu của học sinh.

Huy động các tổ chức, cá nhân đầu tư thiết bị, tủ sách, sách cho các trường và điểm trường vùng xã; huy động cha mẹ học sinh tích cực tham gia xây dựng tủ sách lớp học, tủ sách phụ huynh. Hướng dẫn và tổ chức cho học sinh tự quản lý tủ sách và cho mượn sách. Hàng năm, tổng kết, hướng dẫn nhân rộng mô hình xây dựng tủ sách lớp học, tủ sách phụ huynh.

2.3. *Đổi mới hoạt động thư viện trường học*

Đổi mới cách thức tổ chức và hoạt động thư viện trường học nhằm tạo môi trường thuận lợi cho học sinh tiếp cận thường xuyên với sách bằng nhiều hình thức như “thư viện xanh”, “thư viện thân thiện”, “thư viện lưu động”, “thư viện linh hoạt”, “thư viện điện tử”,... xây dựng tủ sách lớp học.

Tập huấn, bồi dưỡng nâng cao năng lực, trình độ của cán bộ thư viện đáp ứng yêu cầu đổi mới công tác tổ chức các hoạt động và quản lý thư viện góp phần đổi mới hoạt động dạy học của nhà trường.

Thực hiện tốt công tác luân chuyển sách báo xuống điểm trường lẻ, giữa các trường trên cùng địa bàn,... nhằm khai thác tối đa đầu sách, tăng nguồn sách, phục vụ nhu cầu đọc và khai thác thông tin đến mọi trường, điểm trường.

Tổ chức các hội thảo, chuyên đề chia sẻ kinh nghiệm về đổi mới thư viện trường học và phát triển văn hóa đọc trong nhà trường, trung tâm học tập cộng đồng.

Đảm bảo định mức 1 tiết đọc thư viện/tuần ở các lớp học, điểm trường, vận dụng quy trình tiết đọc thư viện vào các môn học và hoạt động giáo dục phù hợp, tăng tỷ lệ thực hiện tiết đọc thư viện nhiều hơn 1 tiết/tuần.

Duy trì hoạt động mở cửa thư viện trường học trong hè, huy động sự tham gia của các lực lượng trong và ngoài nhà trường tham gia các hoạt động thư viện trong hè.

Tăng cường việc gắn kết các hoạt động thư viện với các hoạt động khác trong nhà trường như các tiết sinh hoạt đầu tuần, cuối tuần, các hoạt động theo chủ đề, tích hợp với các môn học và hoạt động giáo dục, nâng cao chất lượng giáo dục học sinh.

2.4. *Xây dựng thói quen, trang bị kỹ năng và phương pháp đọc*

Tăng cường vận động, khuyến khích đội ngũ cán bộ, giáo viên, nhân viên và học sinh... xây dựng và duy trì thói quen đọc sách phù hợp với điều kiện của mỗi cá nhân.

Tổ chức các lớp tập huấn, bồi dưỡng về kỹ năng, phương pháp đọc, phương pháp thu thập và xử lý thông tin cho học sinh.

Hướng dẫn xây dựng và phát triển các nguồn học liệu mở cho trường học; tập huấn hướng dẫn kỹ năng và phương pháp đọc sách cho học sinh; kỹ năng sử dụng sách và phương pháp đọc sách.

Tổ chức phát động các sự kiện, các hoạt động giao lưu, các cuộc thi, các buổi tọa đàm,... nhằm khuyến khích học sinh, giáo viên, cán bộ quản lý, người dân đọc sách; phát động học sinh các trường thuận lợi quyên góp sách xây dựng tủ sách lớp học cho các trường vùng đặc biệt khó khăn.

Duy trì hoạt động đọc sách gia đình; đồng thời hướng dẫn và khuyến khích cha mẹ trẻ đọc sách kể chuyện cho trẻ nghe thường xuyên tại gia đình nhằm phát triển ngôn ngữ và tăng cường tiếng Việt cho trẻ.

Đổi mới phương pháp dạy học, đổi mới kiểm tra, đánh giá theo hướng tận dụng các nguồn thông tin ngoài sách giáo khoa để nâng cao chất lượng giáo dục, khuyến khích học sinh đọc các tài liệu in và tài liệu kỹ thuật số, rèn luyện năng lực tự học, năng lực học tập suốt đời.

Tổ chức thảo luận trong trường, trao đổi với cha mẹ học sinh để thống nhất áp dụng quy định về thời gian đọc sách tại trường (thư viện), ở nhà, trong đó có thời gian cha mẹ đọc sách cùng con; lựa chọn, giới thiệu những cuốn sách thiết thực, phù hợp với tâm lý lứa tuổi, phù hợp với mục tiêu giáo dục.

Phối hợp và khai thác các trung tâm học tập cộng đồng đẩy mạnh các hoạt động đọc phục vụ nhu cầu học tập suốt đời trong các trung tâm; Mở các lớp hướng dẫn về kỹ năng, phương pháp đọc, phổ biến kinh nghiệm đọc sách cho người dân tại trung tâm.

III. Kế hoạch hoạt động cụ thể

1. Năm học 2023-2024

- Duy trì các hoạt động thư viện thân thiện trường tiểu học tại các trường dự án 2019, 2020 và các trường nhân rộng tính đến tháng 6 năm 2023 trên địa bàn toàn tỉnh.

- Thực hiện cải tạo, nâng cấp phòng thư viện, triển khai thiết lập và vận hành 6 thư viện dự án tại huyện Cao Phong và thành phố Hoà Bình theo hướng dẫn của Tổ chức RtR.

- Nhân rộng 21 thư viện theo mô hình RtR thực hiện thiết lập, khai trương và tổ chức các hoạt động thư viện.

- Tiếp tục tuyên truyền các trường có đủ điều kiện đăng ký nhân rộng mô hình thư viện thân thiện RtR năm 2024, dự kiến số lượng 20 thư viện.

- Huy động nguồn lực bổ sung nguồn sách.

- Mở cửa thư viện trường học trong hè.

- Tổng kết đánh giá công tác thư viện thân thiện năm 2023 và triển khai kế hoạch hoạt động thư viện năm 2024 vào thời điểm tháng 01/2024.

2. Năm học 2024-2025

- Tăng cường hoạt động hỗ trợ, giám sát của Tổ chức RtR, Ban Điều phối dự án để duy trì bền vững thư viện thân thiện, triển khai các hoạt động thư viện đảm bảo chất lượng và hiệu quả cao đối với các trường đã triển khai của dự án và nhân rộng trên địa bàn.

- Khuyến khích các trường có đủ điều kiện đăng ký nhân rộng mô hình thư viện thân thiện RtR năm 2025, dự kiến số lượng 15 thư viện.

- Chỉ đạo các trường thực hiện hiệu quả các hoạt động thư viện, có các giải pháp nâng cao tỷ lệ học sinh đọc sách, mượn sách về nhà và tổ chức ngày hội đọc sách gia đình; xây dựng kế hoạch duy trì bền vững thư viện thân thiện, tổ

chức các hoạt động thư viện thân thiện hiệu quả, hoạt động khuyến đọc, phát triển văn hóa đọc trong cộng đồng.

- Huy động nguồn lực bổ sung nguồn sách.
- Mở cửa thư viện trường học trong hè.
- Tổng kết đánh giá công tác thư viện thân thiện năm 2024 và triển khai kế hoạch hoạt động thư viện năm 2025 vào thời điểm tháng 01/2025.

3. Năm học 2025-2026

- Thực hiện hiệu quả duy trì bền vững thư viện thân thiện dự án, nhân rộng và tổ chức các hoạt động chuẩn bị cho kết thúc dự án năm 2026 đối với huyện Cao Phong và thành phố Hoà Bình.

- Xây dựng kế hoạch duy trì bền vững thư viện thân thiện, tổ chức các hoạt động thư viện thân thiện hiệu quả, hoạt động khuyến đọc, phát triển văn hóa đọc trong cộng đồng sau khi kết thúc dự án.

- Tiếp tục khuyến khích các trường có đủ điều kiện đăng ký nhân rộng mô hình thư viện thân thiện RtR năm 2026, dự kiến số lượng 15 thư viện.

- Huy động nguồn lực bổ sung nguồn sách.

- Mở cửa thư viện trường học trong hè.

- Thực hiện đánh giá tổng kết Chương trình thư viện thân thiện năm 2025 và triển khai kế hoạch năm 2026; Tổng kết Chương trình thư viện dự án giai đoạn 2023-2026, thời điểm tháng 6/2026.

IV. Tổ chức thực hiện

1. Phòng Giáo dục và Đào tạo

Xây dựng kế hoạch và chỉ đạo các trường tiểu học, trường phổ thông có cấp tiểu học trên địa bàn triển khai thực hiện Chương trình thư viện thân thiện giai đoạn 2023-2026 đảm bảo phù hợp với điều kiện thực tế của nhà trường, địa phương.

Hàng năm tham mưu với UBND huyện/thành phố bố trí, sắp xếp nhân viên thư viện ổn định cho các trường tham gia dự án và nhân rộng mô hình RtR để quản lý, vận hành thư viện hiệu quả.

Chỉ đạo các trường bảo đảm học sinh được sử dụng các nguồn sách và vật phẩm do Tổ chức RtR tài trợ; tạo điều kiện cho cán bộ quản lý, giáo viên và cán bộ thư viện các trường tham gia đầy đủ các khóa tập huấn do Tổ chức RtR, Sở Giáo dục và Đào tạo tổ chức.

Chỉ đạo các trường sinh hoạt chuyên đề, tổ chức Hội giảng giáo viên dạy giỏi nâng cao chất lượng tiết đọc thư viện; tăng cường giao lưu chia sẻ kinh nghiệm với các trường trong và ngoài tỉnh.

Tiếp tục duy trì hoạt động hỗ trợ của tổ giáo viên Mỹ thuật trong việc thiết lập phát triển thư viện thân thiện hằng năm.

Hướng dẫn các trường bổ sung đầu sách hàng năm trong thư viện bằng nhiều nguồn và các hoạt động khác nhau như: mua mới, trao đổi giữa các trường, lớp, quyên góp từ cộng đồng, cha mẹ, học sinh và các nhà hảo tâm để cung cấp cho học sinh nguồn tư liệu và đảm bảo sự hấp dẫn của thư viện.

Hàng tháng, hàng quý tổ chức thăm, tư vấn, đôn đốc, tổ chức kiểm tra, đánh giá kết quả thực hiện phát triển văn hóa đọc tại các trường học sát với nhiệm vụ chính trị được giao và định kỳ báo cáo kết quả triển khai thực hiện dự

án và nhân rộng thư viện theo quý về Sở Giáo dục và Đào tạo (Phòng GDMN&GDTH), thời điểm ngày 25 tháng cuối mỗi quý.

2. Các trường Dự án, nhân rộng

Xây dựng kế hoạch triển khai hoạt động thư viện thân thiện đảm bảo việc duy trì tổ chức các hoạt động thư viện thường xuyên. Đảm bảo thực hiện Tiết đọc thư viện cho mỗi lớp 01 tiết/tuần.

Áp dụng hệ thống phân loại theo trình độ đọc và thể loại, hệ thống cho mượn đọc tại chỗ và mượn sách về nhà do Tổ chức RtR, Sở Giáo dục và Đào tạo hướng dẫn.

Cung cấp thông tin, báo cáo về hoạt động thư viện theo chu kỳ quý và năm cho Tổ chức RtR, Sở Giáo dục và Đào tạo nhằm mục đích theo dõi và hỗ trợ thực hiện.

Sử dụng hiệu quả nguồn ngân sách và vật phẩm được tài trợ, tổ chức các hoạt động khuyến đọc cho học sinh; bảo đảm học sinh của trường có thư viện do Tổ chức RtR tài trợ được sử dụng các nguồn sách và vật phẩm tài trợ; tăng cường cho học sinh mượn sách về nhà và luân chuyển sách về điểm lẻ.

Khuyến khích phụ huynh học sinh trong và ngoài trường, cộng đồng địa phương được đến đọc sách tại chỗ và mượn sách về nhà; hỗ trợ tổ chức các góc đọc cho phụ huynh học sinh và cộng đồng; gắn kết cộng đồng bền vững để môi trường đọc thực sự là môi trường mở, thu hút sự tham gia của các thành viên trong và ngoài nhà trường.

Tham gia đầy đủ các khóa tập huấn do Tổ chức RtR, Sở Giáo dục và Đào tạo tổ chức đúng, đủ thành phần.

Tổ chức ngày hội đọc sách cho giáo viên, học sinh và cộng đồng; tổ chức cuộc thi đọc sách cho học sinh, các hoạt động giới thiệu sách mới trong thư viện; trao giải Sao đọc sách hàng năm cho các em nhằm động viên, khuyến khích học sinh; tổ chức Hội thi tiết đọc thư viện cho giáo viên.

Lập kế hoạch vận động từ nhiều nguồn hỗ trợ hợp pháp để bổ sung thêm nguồn sách hàng năm đối ứng theo tỷ lệ đã cam kết.

Trên đây là Kế hoạch triển khai Chương trình thư viện thân thiện giai đoạn 2023-2026, yêu cầu các đơn vị căn cứ xây dựng kế hoạch tổ chức thực hiện nghiêm túc, hiệu quả./.

Nơi nhận:

- GD, các PGD Sở;
- Tổ chức Room to Read;
- Website ngành;
- Lưu VT, MN&TH (KO.08b).

GIÁM ĐỐC

Bùi Thị Kim Tuyến